

El Palau del 2000

El 9 de febrer de 1908 s'inaugurava solemnement el Palau de la Música Catalana de Barcelona. Noranta anys després, tot just quan acaba de ser declarat Patrimoni de la Humanitat, l'edifici s'encara amb el futur d'esdevenir un gran complex lúdic i cultural.

"Noranta anys d'història són molts anys, però actualment el Palau viu un moment de màxima pujança", comenta Fèlix Millet, president de la Fundació Orfeó Català-Palau de la Música Catalana, l'entitat que des del 1990 gestiona les activitats d'aquest edifici construït com a seu de l'Orfeó Català, entitat coral fundada pel seu avantpassat, Lluís Millet.

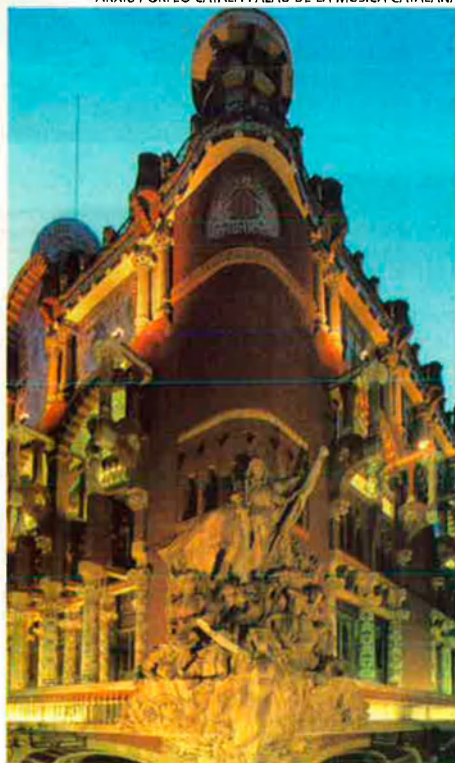
Durant aquestes nou dècades, el Palau de la Música ha esdevingut quelcom més que una sala de concerts. De fet, s'ha convertit en un símbol de la cultura catalana que, a més, acaba de rebre un nou reconeixement, puix que fou declarat Patrimoni de la Humanitat, el 4 de desembre de 1997.

La celebració d'aquest aniversari, que serà recordat durant tot l'any amb un seguit d'activitats, arriba en un moment especial per al Palau de la Música Catalana, un moment en què s'imposa un futur ple de nous envits. "La nostra aposta és de convertir el Palau en un espai polivalent, un centre lúdic i cultural que obri les portes des de les deu del matí a les dotze de la nit", diu Millet.

Una mica d'història. Si aquestes previsions es duen a terme, el Palau afegirà una nova fita a una història plena de moments remarcables. Va ser a les acaballes del segle XIX, en una Barcelona que no arribava encara al mig milió d'habitants però que vivia aquell esplèndid moment de la Renaixença, que començà veritablement la història d'aquest edifici. En aquell període d'efervescència cultural, l'any 1891, dos joves músics, Lluís Millet i Amadeu

Vives, funden una entitat coral que anomenen Orfeó Català. Però molt aviat s'adonen que l'Orfeó necessitava una seu pròpia. I va ser el polític i empresari Joaquim Cabot, que n'havia assumit la presidència el 1901, l'home que va dur a terme el projecte.

ARXIU / ORFEÓ CATALÀ-PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

Així, el dia 13 d'octubre de 1904, l'entitat va adquirir un solar al carrer de Sant Pere més Alt i va encarregar el projecte de l'edifici a l'arquitecte Lluís Domènech i Montaner. El 23 d'abril de 1905, catorze anys després de la fundació de l'Orfeó, se'n posava la primera pedra. Gairebé tres anys van durar les obres, amb un cost total d'un milió de pessetes, satisfetes íntegrament per la societat civil. Finalment, el 9 de febrer de 1908 s'inaugurava so-

lemnement la nova sala. "Aquestes parets s'han d'amarar dels cants nostres i dels que vindran", va dir Lluís Millet en el seu discurs inaugural, i les veus de l'Orfeó Català van entonar "El cant de la senyera", d'en Millet; "La mare de Déu", de Nicolau, "Al-leluia", de Händel, i algunes composicions més.

Des d'aquell moment la vida del Palau de la Música va ser plena d'esdeveniments de relleu. Pel seu escenari han desfilat moltes de les més destacades personalitats de la música del segle XX. Ja de bon principi, i dins el seu cicle de concerts inaugurals, el Palau va rebre, el 15 de maig del 1908, l'Orquestra Filharmònica de Berlín, sota la direcció de Richard Strauss. El 10 d'octubre d'aquest mateix any, hi actuava Pau Casals. A aquests noms, s'hi havien d'afegir, més tard, els d'Arthur Rubinstein, Serguei Prokófiev, Maurice Ravel, Arnold Schönberg, Igor Stravinski, Serguei Rakhmàinov, Herbert von Karajan i Pierre Boulez.

Durant aquests anys, el Palau també ha acollit figures de fora l'àmbit clàssic, com Charles Aznavour i Ella Fitzgerald i Duke Ellington. "L'existència del Palau ha estat decisiva per a la cultura musical del país, i un element cohesionador de la vida musical barcelonina", assenyala Pere Artís, autor d'un llibre sobre la història del Palau, *Pedres vives*, a punt de publicar.

Però el Palau no ha estat només un escenari d'esdeveniments musicals. De fet, des del principi, es va vincular també als fets polítics i socials del seu temps. Mostra en són, precisa Artís, la celebració del cin-

Les obres del Palau de la Música van durar tres anys. L'arquitecte modernista Lluís Domènech i Montaner es va lluir especialment en la construcció d'aquest edifici que va néixer com a seu de l'Orfeó Català.

quantenari dels Jocs Florals i l'Assemblea de la Solidaritat Catalana, que s'hi desenvoluparen el mateix any de la inauguració.

La institució també s'ha anat modernitzant i adaptant als nous temps. El 8 d'abril de 1983 es constituïa el Consorci del Palau de la Música Catalana, integrada per la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament i la Diputació de Barcelona, i l'Orfeó Català, i el 1990 es creava la Fundació Orfeó Català-Palau de la Música Catalana, just un any després de la inauguració de les obres de remodelació i d'ampliació de l'edifici, dutes a terme per l'arquitecte Òscar Tusquets. Un ambiciós projecte que va permetre de construir-hi un edifici annex de sis plantes, destinat a serveis, d'obrir-hi una nova entrada pel carrer de Sant Francesc de Paula, de remodelar-ne el vestíbul i de reconvertir l'antiga sala d'assaigs en sala de música de cambra.

Canvi d'estratègia. D'aquesta manera, els anys 90 han estat presidits per un canvi d'orientació de les activitats i, de ser un espai receptor d'iniciatives de tercers, el Palau ha anat apostant cada cop més per esdevenir un centre generador d'activitats pròpies. Exemple en són els cicles de concerts que organitza la Fundació: Palau 100, Els Diumenges al Palau, Concerts de Tarda al Palau, El Primer Palau, Lied al Palau, Concerts Simfònics al Palau i Les Escoles al Palau. Tot un ventall d'activitats que, sumades a les que organitzen els promotors de fo-

ARXIU / ORFEÓ CATALÀ-PALAU DE LA MÚSICA

ra, sumen més de tres-cents concerts l'any.

Però aquesta situació canviarà substancialment a curt termini. Els fets són clars: d'aquí a pocs mesos (les previsions diuen l'abril del 1999) s'inaugurarà el nou Auditori de Música de Barcelona, just davant el Teatre Nacional de Catalunya, estrenat fa poc. L'Auditori serà la seu de l'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya (OBC), fins ara principal client extern del Palau en nombre de concerts. La nova sala, que restarà també a disposició dels promotors privats, és un espai modern i polivalent, i tècnicament més adequat que no pas el Palau per a acollir grans formacions simfòniques. La sortida de l'OBC i la previsible emigració d'una part dels concerts organitzats pels altres promotors deixarà molts buits a l'agenda del Palau, fins ara tan atapeïda. "Contràriament a allò que molta gent es

pensa, la inauguració de l'Auditori no ens perjudica, sinó que ens beneficia –diu Fèlix Millet–. Fins ara, per exemple, no podíem ensenyar el Palau perquè teníem el matí ocupat amb els assaigs de l'orquestra". Els plans de futur de Millet van molt més enllà. "Tenint en compte que en el futur hi haurà també un Liceu i un Teatre Nacional, que també programarà música, hem de pensar en el Palau de l'any 2000. I per això és important que tinguem un producte diferenciat, que no sigui únicament i exclusiva una sala de concerts".

El Palau vol convertir-se, doncs, en un gran complex lúdic i cultural que ofereixi tot de propostes, no solament musicals. Per a aconseguir-ho cal una tercera sala, un espai intermediari entre la sala de concerts i la de cambra, capaç d'acollir congressos, seminaris, projeccions i audicions de petit format. Els números ja són fets (1.200 milions), i el Palau espera ultimar les negociacions d'adquisició de l'espai que ocuparà la nova sala per donar via lliure al projecte.

Mentrestant, i aprofitant la celebració d'aquest norantè aniversari, que es commemorarà oficialment amb un concert de l'Orfeó Català el mateix dia 9, el Palau posa en marxa unes altres iniciatives. Entre elles, una botiga de *merchandising*, l'edició de llibres i discos commemoratius, una exposició itinerant per tot Catalunya i un cicle de conferències.

Anna Maria Dàvila

Lluís Millet (en la foto, el bust que hi ha en el mateix Palau) va ser un dels fundadors de l'Orfeó Català i impulsor de la construcció de l'edifici que l'havia d'allotjar. Fèlix Millet, un descendent seu, hi està preparant un gran complex lúdic i cultural amb la mirada posada en el segle que ve.

Avatars de la fosca

Jaume Rosselló i Mir

El llibre de Jaume Rosselló, inserit dins el concepte més pur de poesia lírica, intenta treure de les seues pròpies vivències un material comunicatiu que, sense teatralitat, ens endinse en l'home, el dolor i les cronologies.

Di7 Edició
"Veus baixes", 5

Balada d'en Guillem d'Efak

Bartomeu Mestre

Fins el darrer capítol, Mestre ens ha sabut comunicar l'enorme capacitat de seduir i contar històries. Guillem d'Efak estableix un combat literari amb l'autor. Les facècies i peripècies del protagonista s'encadenen en un joc d'enginy i d'ocurrències que es frueïxen amb el mateix plaer que una alenada de goig.

Eds. Documenta Balear
"Menjaments", 22

Qui s'apunta a matar la meua mare

Hèctor Hernández Vicens

Una novel·la de ritme trepidant, plena d'humor negre, que retrata amb distància irònica l'estusiasme juvenil, alhora que esdevé una sàtira agredolça del temps que ens ha tocat viure.

Edicions 62
"El Balancí", 315